

Kohtuasi C-72/22 PPU

Eelotsusetaotluse kokkuvõte vastavalt Euroopa Kohtu kodukorra artikli 98 lõikele 1

Saabumise kuupäev:

4. veebruar 2022

Eelotsusetaotluse esitanud kohus:

Lietuvos vyriausioji administracinė teisma (Leedu kõrgeim halduskohus)

Eelotsusetaotluse kuupäev:

2. veebruar 2022

Apellant:

M. A.

Vastustaja:

Valstybės sienos apsaugos tarnyba (Piirivalveamet)

Põhikohtuasja ese

Leedu Vabariigi territooriumile ebaseaduslikult sisenenud ja seal ebaseaduslikult viibiva varjupaigataotleja seisundit taotleva kolmanda riigi kodaniku kinnipidamise õiguspärasus ja põhjendatus olukorras, kus riigis on välja kuulutatud hädaolukord välismaalaste massilise sisserände tõttu.

Eelotsusetaotluse ese ja õiguslik alus

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta artikli 7 lõike 1 tõlgendamine; Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule, artikli 4 lõike 1 tõlgendamine; ning Euroopa Parlamendi ja

nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/33/EL, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded, artikli 8 lõigete 2 ja 3 tõlgendamine.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 267 kolmas lõik.

Eelotsuse küsimused

1. Kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta artikli 7 lõiget 1 koostöötajates Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiivi 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule, artikli 4 lõikega 1 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised riigisisised õigusnormid, nagu on kohaldatavad käesolevas asjas ja mis sõjaseisukorra, erakorralise seisukorra ning välismaalaste massilise sissetõutu hädalukorra väljakuulutamise korral ei võimalda põhimõtteliselt riigi territooriumile ebaseaduslikult sisenenud ja seal ebaseaduslikult viibival välismaalasel esitada rahvusvahelise kaitse taotlust?

2. Kui vastus esimesele küsimusele on jaatav, siis kas Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/33/EL, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded, artikli 8 lõikeid 2 ja 3 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus liikmesriigi õigusnormid, mille kohaselt sõjaseisukorra, erakorralise seisukorra ning välismaalaste massilise sissetõutu hädalukorra väljakuulutamise korral võib varjupaigataotleja kinni pidada üksnes seetõttu, et ta sisenes Leedu Vabariigi territooriumile Leedu Vabariigi piiri ületades ebaseaduslikult?

Viidatud liidu õiguse sätted

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. detsembri 2011. aasta direktiiv 2011/95/EL, mis käsitleb nõudeid, millele kolmandate riikide kodanikud ja kodakondsuseta isikud peavad vastama, et kvalifitseeruda rahvusvahelise kaitse saajaks, ning nõudeid pagulaste või täiendava kaitse saamise kriteeriumidele vastavate isikute ühetaolisele seisundile ja antava kaitse sisule (edaspidi „direktiiv 2011/95“): artikli 4 lõige 1.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/32/EL rahvusvahelise kaitse seisundi andmise ja äravõtmise menetluse ühiste nõuete kohta (edaspidi „direktiiv 2013/32“): artikkel 6, artikli 7 lõige 1 ja artikkel 33.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiiv 2013/33/EL, millega sätestatakse rahvusvahelise kaitse taotlejate vastuvõtu nõuded (edaspidi „direktiiv 2013/33“): põhjendus 15 ning artikli 8 lõiked 2 ja 3.

Viidatud riigisisese õiguse sätted

Leedu Vabariigi välismaalaste õiguslikku seisundit käsitlev seaduse (Įstatymas dėl užsieniečių teisinės padėties; edaspidi „välismaalaste seadus“) kehtiv redaktsioon: artikli 2 („Mõisted“) punktid 18⁴ ja 20; artikli 10 („Ebaseaduslik sisenemine Leedu Vabariiki“) punkt 1; artikli 23 („Ebaseaduslik viibimine Leedu Vabariigis“) punktid 6 ja 8; artikli 67 („Varjupaigataotluse esitamine“) lõige 1¹ (kehtib 12. augustist 2021 kuni 1. jaanuarini 2022); artikli 77 („Varjupaigataotluse läbivaatamise välistavad asjaolud“) lõige 1; artikli 113 („Välismaalase kinnipidamise alused“) lõiked 1 ja 4; X² peatüki („Käesoleva seaduse kohaldamine sõjaseisukorra, erakorralise seisukorra ning välismaalaste massilise sisserände tõttu hädaolukorra väljakuulutamise korral“) artikli 140¹² („Varjupaigataotluse esitamine“) lõiked 1 ja 2, artikkel 140¹⁷ („Varjupaigataotleja kinnipidamise alused“) ning artikli 140¹⁹ („Kinnipidamise alternatiivid“) lõiked 1 ja 2.

Leedu Vabariigi siseministri 24. veebruari 2016. aasta korraldusega nr 1V-131 kinnitatud Leedu Vabariigis varjupaiga andmise ja tühistamise korra lisa (Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2016 m. vasakymu Nr. 1V-131 patvirtintas Prieglobsčio Lietuvos Respublikoje suteikimo ir panaikinimo tvarkos aprašas; kehtiv redaktsioon; edaspidi „varjupaigakorra lisa“: punktid 22, 23 ja 24.

Leedu Vabariigi valitsuse 2. juuli 2021. aasta otsus nr 517 „Üleriigilise hädaolukorra väljakuulutamise ja üleriigilise hädaolukorra juhi nimetamise kohta“ (Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. liepos 2 d. nutarimas Nr. 517 „Dėl valstybės lygio ekstremaliosios situacijos paskelbimo ir valstybės lygio ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo paskyrimo“): punkt 1.

Leedu Vabariigi parlamendi 13. juuli 2021. aasta resolutsioon nr XIV-505 hübridohtude vastu võitlemise kohta (Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. liepos 13 d. rezoliucija Nr. XIV-505 „Dėl hibridinės agresijos atėmimo“): punkt 5.

Põhikohtuasja faktiliste asjaolude ja menetluse lühikirjeldus

- 1 Apellant M. A., kes oli tulnud minibussiga Leedu Vabariigist koos teiste kolmandate riikide kodanikega, peeti 17. novembril 2021 Poola Vabariigi territooriumil kinni selle riigi piirivalveametnike poolt, kuna ta ei suutnud esitada Leedu Vabariigis ja Euroopa Liidus viibimiseks või elamiseks vajalikke reisidokumente, viisasid ega elamislube. 19. novembril 2021 anti apellant üle Leedu Vabariigi siseministeeriumi juures asuva piirivalveameti ametnikele ja nad pidasid ta 48 tunniks kinni. Piirivalveamet esitas Alytaus apylinkės teismase

(Alytuse esimese astme kohus, Leedu) Alytuse kohtumajale (edaspidi „esimese astme kohus“) taotluse apellandi kinnipidamiseks kuni tema õigusliku seisundi kindlaksmääramiseni, kuid mitte kauemaks kui kuueks kuuks. Piirivalveamet märkis esimese astme kohtule, et Leedu Vabariigi infosüsteemid ei sisalda andmeid apellandi õigusliku seisundi kohta Leedu Vabariigis ega tema poolt riigipiiri ületamise kohta, et ta saabus Leedu Vabariiki ja viibis seal ebaseaduslikult ajal, mil välismaalaste massilise sisserände tõttu oli kuulutatud välja üleriigiline hädaolukord, ning et ta võib põgeneda ja asuda ennast varjama, et vältida kinnipidamist ja võimalikku väljasaatmist. Apellant märkis esimese astme kohtus, et tema reisi lõppsihtkoht on teine Euroopa Liidu riik, nimelt Saksamaa.

- 2 Esimese astme kohtu 20. novembri 2021. aasta otsusega peeti apellant kinni kolmeks kuuks kuni otsuse tegemiseni tema õigusliku seisundi kohta Leedu Vabariigis, kuid mitte kauemaks kui 18. veebruarini 2022. Kuna apellant esitas kohtuistungil rahvusvahelise kaitse taotluse, leidis esimese astme kohus, et ta on varjupaigataotleja. Võttes arvesse asjaolu, et apellant oli sisenenud Leedu Vabariiki ebaseaduslikult, tunnistas esimese astme kohus, et esineb välismaalaste seaduse artikli 113 lõike 4 punktis 2 sätestatud varjupaigataotleja kinnipidamise alus: selle sätte kohaselt võib varjupaigataotleja kinni pidada, et teha kindlaks tema varjupaigataotluse aluseks olevad põhjused (kui teavet nende põhjuste kohta ei ole võimalik saada varjupaigataotlejat kinni pidamata) ja kui teatavaid välismaalaste seaduses nimetatud asjaolusid arvestades on alust arvata, et välismaalane võib põgeneda ja asuda ennast varjama, et vältida tagasisaatmist teise riiki või Leedu Vabariigist väljasaatmist.
- 3 Apellant esitas selle esimese astme kohtu otsuse peale apellatsioonkaebuse Lietuvos vyriausiasis administracinis teismasele (Leedu kõrgeim halduskohus), paludes kohaldada kinnipidamisele alternatiivset meedet, nimelt kohustust ilmuda korrapäraselt ja kindlaksmääratud ajal piirivalveametisse. Apellatsioonikohtu istungil kordas apellant oma varjupaigataotlust.
- 4 Apellant esitas 24. jaanuaril 2022 piirivalveametile varjupaigataotluse, mis edastati Leedu Vabariigi siseministeeriumi juures asuvale migratsiooniametile (edaspidi „migratsiooniamet“). Migratsiooniamet saatis 27. jaanuaril 2022 apellandi varjupaigataotluse tagasi, märkides, et seda ei ole esitatud kooskõlas Leedu Vabariigi õigusaktidega ning et seda ei esitatud viivitamata. Apellatsioonikohtu istungil palusid piirivalveameti esindaja ja apellandi esindaja, et eelotsusetaotluse esitanud kohus kohustaks migratsiooniametit apellandi varjupaigataotlust läbi vaatama.

Põhikohtuasja poolte peamised argumendid

- 5 Apellandi sõnul kohaldas esimese astme kohus tema suhtes ekslikult kõige raskemat tõkendit, nimelt kinnipidamist, mis on ebaproportsionaalne, ja piirab apellant rohkem, kui oli vajalik tema varjupaigataotluse põhjuste selgitamise

eesmärgi saavutamiseks. Apellant märgib, et ta esitas 20. novembril 2021 piirivalveameti ametnikule kirjaliku rahvusvahelise kaitse taotluse, kuid tal ei ole mingit teavet selle taotluse läbivaatamise edenemise kohta. Kohtuistungil kordas ta ka oma varjupaigataotlust. Lisaks märgib apellant, et ta ei teadnud, et ta sisenes Valgevene Vabariigist Leedu Vabariiki, sest Valgevene ametnikud olid talle kinnitanud, et ta pärast riigipiiri ületamist leiab ta ennast Poola Vabariigist.

- 6 Piirivalveamet märgib, et ohtlikust riigist turvalisse riiki (Leedu Vabariik) sisenenud apellant ei taotlenud pädevatelt asutustelt oma õigusliku seisundi kindlaksmääramist, vaid jätkas oma teekonda läbi Euroopa Liidu liikmesriikide, ületades ebaseaduslikult nende sisepiire. Arvestades asjaolu, et apellandil ei ole Leedu Vabariigis elukohta ja et tal puuduvad selles riigis sotsiaalsed, majanduslikud või muud sidemed ja elatusvahendid, on väga tõenäoline, et kinnipidamise asemel alternatiivse tõkendi kohaldamise korral lahkaks apellant oma elukohast enne, kui tehakse otsus tema õigusliku seisundi kohta Leedu Vabariigis. Piirivalveameti sõnul puuduvad andmed apellandi registreeritud varjupaigataotluse kohta, kuna selline taotlus ei ole esitatud kooskõlas Leedu Vabariigis kehtivate õigusnormidega.

Eelotsusetaotluse esitamise põhjenduste lühikokkuvõte

- 7 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib kõigepealt, et selleks, et teha kindlaks, kas apellant on õiguspäraselt kinni peetud ja kas tema suhtes võib kohaldada kinnipidamise asemel alternatiivset tõkendit, tuleb tuvastada, kas apellanti tuleb pidada õiguslikult varjupaigataotleja seisundit omavaks isikuks, kuna riigisisest õigusnormid reguleerivad erinevalt sellist seisundit omavate ja mitteomavate välismaalaste kinnipidamist ja kinnipidamise suhtes alternatiivseid tõkendeid.
- 8 Liikmesriigi õigusnormide analüüsimisel täpsustab eelotsusetaotluse esitanud kohus, et vastavalt välismaalaste seaduse artiklile 140¹⁷, mis reguleerib varjupaigataotleja kinnipidamise aluseid sõjaseisukorra, erakorralise seisukorra või välismaalaste massilise sisserände tõttu hädaolukorra väljakuulutamise korral, võib varjupaigataotleja kinni pidada üksnes välismaalaste seaduse artikli 113 lõikes 4 sätestatud juhtudel ja ka siis, kui ta sisenes Leedu Vabariigi territooriumile ebaseaduslikult Leedu Vabariigi piiri ületades, samas kui välismaalase suhtes, kellel ei ole varjupaigataotleja seisundit, kehtivad teised kinnipidamise alused (välismaalaste seaduse artikli 113 lõige 1). Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib samuti, et kinnipidamise suhtes alternatiivset tõkendit, nimelt välismaalase majutamist piirivalveametis või muus selleks kohandatud asutuses ilma tema liikumisvabadust piiramata saab kohaldada üksnes juhul, kui välismaalasel on varjupaigataotleja seisund (välismaalaste seaduse artikli 140¹⁹ lõiked 1 ja 2).
- 9 Riigisiseste õigusnormide kohaselt tähendab mõiste „varjupaigataotleja“ välismaalast, kes on välismaalaste seaduses sätestatud korras esitanud varjupaigataotluse, mille kohta ei ole veel lõplikku otsust tehtud (välismaalaste

seaduse artikli 2 punkt 20). Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, et kuigi välismaalaste seaduse artikli 2 punktis 18⁴ on varjupaigataotlus määratletud kui välismaalase mis tahes vormis esitatud nõue varjupaiga saamiseks Leedu Vabariigis, saab sellise taotluse esitada üksnes välismaalaste seaduses ette nähtud korras.

- 10 Välismaalaste seaduse artikli 140¹² lõikes 1 on sätestatud varjupaigataotluse esitamise kord sõjaseisukorra, erakorralise seisukorra või välismaalaste massilise sisserände tõttu hädaolukorra väljakuulutamise korral: välismaalase varjupaigataotluse võib esitada: 1) piiripunktides või transiiditsoonides – piirivalveametile; 2) Leedu Vabariigi territooriumil seadusliku sisenemise korral Leedu Vabariiki – migratsiooniametile; 3) välisriigis – välisministri poolt selleks eesmärgiks määratud Leedu Vabariigi diplomaatilisele või konsulaaresindusele. Välismaalase varjupaigataotlust, mis on esitatud vastuolus viidatud artikli lõikes 1 sätestatud korraga, ei võeta vastu ning tuleb anda selgitus varjupaigataotluse esitamise korra kohta (välismaalaste seaduse artikli 140¹² lõige 2). Kui varjupaigataotlus on esitatud ametiasutusele, mida ei ole nimetatud välismaalaste seaduse asjakohases sättes ja/või mis ei vasta välismaalaste seaduse konkreetsetes sätetes või varjupaigakorra lisas sätestatud nõuetele, tuleb see asjaomasele välismaalasele tagastada, teavitades teda ühtlasi varjupaigataotluse esitamise korrast (varjupaigakorra lisa punkt 23).
- 11 Välismaalaste seaduse kohaselt on välismaalase sisenemine Leedu Vabariiki ebaseaduslik, kui ta on riiki sisenenud Schengeni piirieskirjade sätteid rikkudes (artikli 10 lõige 1), ja välismaalase viibimine Leedu Vabariigis on ebaseaduslik, kui ta viibib Leedu Vabariigis ilma reisiloa või viisata juhul, kui ta peab omama reisiluba või viisat, või kui ta on sisenenud Leedu Vabariiki ebaseaduslikult (artikli 23 lõiked 6 ja 8). Viidates nendele liikmesriigi õigusnormidele ja võttes arvesse asjaolu, et põhikohtuasja apellant sisenes Leedu Vabariiki passiga, kuid tal ei olnud dokumente, mis tõendaksid tema seaduslikku riiki sisenemist ja riigis viibimist, järeldas eelotsusetaotluse esitanud kohus, et apellant sisenes Leedu Vabariiki ja viibib seal õigusvastaselt ning seetõttu ei saa ta välismaalaste seaduse artikli 140¹² lõike 1 kohaselt esitada varjupaigataotlust. Kuigi piirivalveametil on kaalutusõigus võtta vastu varjupaigataotlus, mille on esitanud välismaalane, kes on ebaseaduslikult ületanud Leedu Vabariigi piiri, võttes arvesse selle isiku haavatavust või muid erilisi asjaolusid (välismaalaste seaduse artikli 140¹² lõige 2), ei ole selline kaalutusõigust eelotsusetaotluse esitanud kohtu hinnangul konkreetne ning selle piire ja tõhusust ei ole võimalik kindlaks määrata.
- 12 Eelotsusetaotluse esitanud kohus analüüsis lisaks liidu õigusnorme, mis käsitlevad rahvusvahelise kaitse taotleja seisundi andmist. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et direktiivi 2013/32 artikli 7 lõike 1 kohaselt peavad liikmesriigid tagama, et isikul oleks õigus esitada rahvusvahelise kaitse taotlus. Direktiivi 2011/95 artikli 4 lõike 1 kohaselt võivad liikmesriigid nõuda, et taotleja esitaks niipea kui võimalik kõik andmed, mis on vajalikud rahvusvahelise kaitse taotluse põhjendamiseks, ning liikmesriigid on kohustatud sellise kaitse taotlejaga taotluse hindamisel koostööd tegema. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul annab

direktiivi 2013/32 artikkel 6 liikmesriikidele kaalutlusõiguse kehtestada rahvusvahelise kaitse taotluste esitamise menetlus, kuid sellise kaalutlusõiguse rakendamine ei saa siiski piirata tegelikku võimalust esitada taotlus võimalikult kiiresti.

- 13 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et Euroopa Kohus peab rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist mõnele direktiivi 2013/33 artiklis 6 nimetatud asutusele rahvusvahelise kaitse andmise menetluse oluliseks etapiks. Kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik muutub rahvusvahelise kaitse taotlejaks direktiivi 2013/32 artikli 2 punkti c tähenduses niipea, kui ta sellise taotluse esitab. Lisaks loetakse selline taotlus esitatuks niipea, kui asjaomane isik on väljendanud mõnele direktiivi 2013/32 artikli 6 lõikes 1 nimetatud asutusele oma soovi saada rahvusvahelist kaitset, ilma et selle tahte väljendamise suhtes saaks kohaldada mis tahes haldusformaalsust (17. detsembri 2020. aasta kohtuotsus Euroopa Komisjon vs. Ungari, C-808/18, EU:C:2020:1029, punktid 97, 99 ja 100).
- 14 Euroopa Kohtu praktikas märgitakse samuti, et esiteks ei tohi rahvusvahelise kaitse taotleja seisundi andmine sõltuda taotluse ametlikult esitamisest ega selle registreerimisest ning teiseks piisab sellest, kui kolmanda riigi kodanik avaldab rahvusvahelise kaitse taotlemise soovi direktiivi 2013/32 artikli 6 lõike 1 teise lõigu tähenduses „muule asutusele“, et anda talle rahvusvahelise kaitse taotleja seisund, ja seega hakkab kulgema kuue tööpäeva pikkune tähtaeg, mille jooksul liikmesriik peab taotluse registreerima (9. septembri 2021. aasta kohtuotsus Bundesrepublik Deutschland vs. SE, C-768/19, EU:C:2021:709, punkt 49). Selline liikmesriikidele pandud koostööõue tähendab niisiis täpsemalt seda, et ükskõik mis põhjusel ka rahvusvahelise kaitse taotleja esitatud tõendid ei ole täielikud, aja- või asjakohased, peab asjaomane liikmesriik selles menetlusetapis tegema taotlejaga aktiivset koostööd, et võimaldada kõigi taotluse põhjenduseks vajaminevate tõendite kokkukogumine (22. novembri 2012. aasta kohtuotsus M. M., C-277/11, EU:C:2012:744, punkt 66).
- 15 Eelotsusetaotluse esitanud kohus rõhutab, et nagu nähtub Euroopa Kohtu praktikast, on igal kolmanda riigi kodanikul või kodakondsuseta isikul õigus esitada rahvusvahelise kaitse taotlus liikmesriigi territooriumil, sealhulgas selle piiril või transiiditsoonides, isegi kui ta viibib sellel territooriumil ebaseaduslikult; seda õigust tuleb tunnustada olenemata sellest, millised on sellise taotluse eduvõimalused; kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik omandab alates taotluse tegemisest rahvusvahelise kaitse taotleja seisundi direktiivi 2013/32 tähenduses; sellist taotlejat ei saa üldjuhul pidada liikmesriigis, kus ta oma taotluse tegi, ebaseaduslikult viibivaks seni, kuni taotluse kohta ei ole esimese astme menetluses otsust tehtud (16. novembri 2021. aasta kohtuotsus Euroopa Komisjon vs. Ungari, C-821/19, EU:C:2021:930, punktid 136 ja 137).
- 16 Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib samuti, et direktiivi 2013/32 artikli 33 lõikes 2 on ammendavalt loetletud olukorrad, kus liikmesriigid võivad pidada rahvusvahelise kaitse taotlust vastuvõetamatuks (14. mai 2020. aasta kohtuotsus FMS jt, C-924/19 PPU ja C-925/19 PPU, EU:C:2020:367, punkt 149); seetõttu on

eelotsusetaotluse esitanud kohus seisukohal, et selle sätte kohaselt ei saa rahvusvahelise kaitse taotlust pidada vastuvõetamatuks põhjusel, et see ei ole esitatud seaduses ette nähtud menetlust järgides. Eelotsusetaotluse esitanud kohtu sõnul ei saa seaduses ette nähtud menetlust rikkudes esitatud rahvusvahelise kaitse taotluse rahuldamisest keeldumist õigustada asjaoluga, et välismaalaste massiline sissetränn võib kahjustada rändega tegelevate ametiasutuste ülesannete tõhusat täitmist. Kuigi liikmesriigid peavad eelkõige tagama, et välispiire ületatakse õiguspäraselt, ei saa sellise kohustuse järgimine siiski õigustada seda, kui liikmesriigid eiravad direktiivi 2013/32 artiklit 6 (17. detsembri 2020. aasta kohtuotsus Euroopa Komisjon vs. Ungari, C-808/18, EU:C:2020:1029, punkt 127).

- 17 Kuna võimalus esitada varjupaigataotlus on kõnealuste riigisiseste õigusnormidega põhimõtteliselt välistatud põhjusel, et välismaalane sisenes Leedu Vabariiki ebaseaduslikult ja viibib seal ebaseaduslikult, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus teada, kas need riigisisised õigusnormid on vastuolus direktiivi 2013/32 artikli 7 lõikega 1 koostoimes direktiivi 2011/95/EL artikli 4 lõikega 1.
- 18 Juhul kui vastus esimesele eelotsuse küsimusele on jaatav, soovib eelotsusetaotluse esitanud kohus samuti teada, kas direktiivi 2013/33 artikli 8 lõikeid 2 ja 3 tuleb tõlgendada nii, et nendega on vastuolus sellised liikmesriigi õigusnormid nagu näiteks välismaalaste seaduse artikli 140¹⁷ lõige 2, mille kohaselt sõjaseisukorra, erakorralise seisukorra või välismaalaste massilise sissetrände tõttu hädaolukorra väljakuulutamise korral võib varjupaigataotleja kinni pidada üksnes põhjusel, et ta sisenes Leedu Vabariigi territooriumile Leedu Vabariigi piiri ületades ebaseaduslikult. Eelotsusetaotluse esitanud kohus märgib, et direktiivis 2013/33 ette nähtud nõuete kohaselt võib rahvusvahelise kaitse taotlejaid kinni pidada üksnes selles direktiivis ette nähtud väga selgelt kindlaksmääratud erandlike asjaolude korral ning lähtuma nii sellise kinnipidamise viisi kui ka eesmärgi puhul vajaduse ja proportsionaalsuse põhimõttest. Eelotsusetaotluse esitanud kohus kahtleb, kas välismaalaste seaduse artikli 140¹⁷ lõikes 2 ette nähtud kinnipidamine vastab sellistele nõuetele ja kas sellist kinnipidamist võib pidada põhjendatuks, isegi kui võtta arvesse ohtu, mida välismaalaste massiline sissetränn rändesüsteemile kujutab.